

- Лис Лисенко П. С. Словник поліських говірок / П. С. Лисенко. – К.: Наукова думка, 1974. – 260 с.
- О Онишкевич М.Й. Словник бойківських говірок: у 2 ч. / М.Й. Онишкевич. – К.: Наук.думка, 1984. – Ч.І. – 495 с. Ч.ІІ. – 515 с.
- Р-УГС Російсько-український гірничий словник / укл. О.А. Ковшуля, М.В. Гармаш, М.С. Зільбан. – К., 1959. – 271 с.
- РУТС Російсько-український технічний словник / укл. М. М. Матійко, О. М. Матійко, Н.С. Родзевич, Г.М. Гнатюк, А.М. Матвієнко. – К.: Держтехвидав УРСР, 1961. – 648 с.
- Саб Сабалдир Г.О. Практичний російсько-український словник / Г.О. Сабалдир. – К.: Видавниче т-во “Час”, 1926. – 436 с.
- СНТ Російсько-український словник наукової термінології: Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та космос / В. В. Гейченко, В. М. Завірюхіна, О. О. Зеленюк та ін. – К.: Наук.думка, 1998. – 892 с.
- Сташко Сташко М. Російсько-український словник бібліотечно-бібліографічних термінів / М.Сташко. – Львів: СП “бак”, 1996. – 200 с.
- СУМ Словник української мови: в 11 т. / ред. кол.: І.К. Білодід (гол.) та ін. – К.: Наук.думка, 1970-1980.
- Тимч Історичний словник українського язика / за ред. Є.Тимченка. – Харків-Київ: ДВУ, 1930-1932. – Т.1. – 937 с.
- УЛ Українська література XVII ст. – К.: Наук.думка, 1988.
- УмСп Уманець М. Словарь російсько-український / М.Уманець, А.Спілка. – Берлін: Українське слово, 1924. – 1149 с.
- ФП Піскунов Ф. Словниці українська (або Югової-Руської мови) / Ф. Піскунов. – Одеса: Видання одеського книгопродавця Е. П. Распопова, 1873. – 152 с.
- Шел 1931 Практичний словник виробничої термінології / упряд. І. М. Шелудько. – Харків: Радянська школа, 1931. – 110 с.

УДК 81'373.612.2

ФУНКЦІЇ МОВНОЇ МЕТАФОРИ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ-ПОСТМОДЕРНІСТІВ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ Ю.АНДРУХОВИЧА, Т.АНТИПОВИЧА, Ю.ВИННИЧУКА, С.ЖАДАНА, О.ЗАБАРНОГО, Ю.ІЗДРИКА, О.ІРВАНЦЯ, Ю.ПОКАЛЬЧУКА)

Приблуда Л.М., аспірантка

Київський національний лінгвістичний університет

У статті досліджено структуру та стилістичні функції мовної метафори в малій прозі Ю.Андруховича, Т.Антиповича, Ю.Винничука, С.Жадана, О.Забарного, Ю.Іздрика, О.Ірванця, Ю.Покальчука. Визначено типи метафоричних конструкцій, проаналізовано стилістичні функції мовної метафори в художніх текстах малої прози письменників.

Ключові слова: мовна метафора, метафоричне перенесення, стилістичні функції.

Приблуда Л.М. ФУНКЦИИ ЯЗЫКОВОЙ МЕТАФОРЫ В ТВОРЧЕСТВЕ УКРАИНСКИХ ПИСАТЕЛЕЙ-ПОСТМОДЕРНИСТОВ (НА МАТЕРИАЛЕ ТВОРЧЕСТВА Ю.АНДРУХОВИЧА, Т.АНТИПОВИЧА, Ю.ВИННИЧУКА, С.ЖАДАНА, А.ЗАБАРНОГО, Ю.ИЗДРИКА, А.ИРВАНЦА, Ю.ПОКАЛЬЧУКА) / Киевский национальный лингвистический университет, Украина

В статье исследована структура и стилистические функции языковой метафоры в малой прозе Ю.Андруховича, Т.Антиповича, Ю.Винничука, С.Жадана, А.Забарного, Ю.Издрика, А.Ирванца,

Ю.Покальчука. Определены типы метафорических конструкций, проанализированы стилистические функции языковой метафоры в художественных текстах малой прозы писателей.

Ключевые слова: языковая метафора, метафорические переносы, стилистические функции.

Prybluda L.M. THE FUNCTIONS OF LINGUISTIC METAPHOR IN LITERATURE OF UKRAINIAN WRITERS-POSTMODERNISTS (ON MATERIAL OF SMALL PROSE BY J.ANDRUKHOVYCH, T.ANTYPUVYCH, U.VUNUKHYCH, S.ZHADAN, O.ZABARNYJ, J.IZDRYK, O.IRVANETS, J.POKALCHUK) / Kyiv National Linguistic University, Ukraine

Article is devoted to the study of structure and stylistic functions of language metaphor in small prose by J.Andrukho vych, T.Antypovych, S.Zhadan, O.Zabarnyj, J.Izdryk, O.Irvanets, J.Pokalchuk. Different types of metaphorical constructions, stylistic features of the linguistic metaphors are analyzed in small prose of writers.

Key words: language metaphor, metaphorical transfer, stylistic features.

Метафора є одним із найпродуктивніших засобів збагачення мови, виявом мовної економії. Її універсальність має вияв у просторі й у часі, структурі мови та в її функціонуванні [15, с. 5].

Метафора як мовна одиниця вторинної номінації розкриває зміст або призначення невідомого предмета через властивості й дії відомого. Вона є одним із засобів пізнання реальності, осягнення свідомості, реалізації мовного потенціалу шляхом трансформації сфер номенів: від конкретної до абстрактної, від матеріальної до духовної. Метафоризація є потужним засобом розвитку і збагачення семантики і функцій слів [12, с. 145].

В історії дослідження метафори виділяють декілька періодів: античний, медієвальний, Нового часу й сучасний. На сучасному етапі розвитку мовознавчої науки метафору кваліфікують у вузькому та широкому розумінні. Перший підхід визначає метафору як явище, що ґрунтується на перенесенні форми мовної одиниці або оформлення мовної категорії з одного об'єкта, явища, дії ознаки на інший на основі подібності між цими об'єктами з метою характеристики або номінації (Н. Арутюнова, О. Тараненко) [10, с. 6]. Широке розуміння терміна “метафора” зводиться до позначення переносного значення взагалі.

В останні десятиліття пояснення механізму метафори здійснюють в когнітивному аспекті. Так, Г.Склярєвська витлумачує метафору як “вторинну номінацію з обов'язковим збереженням семантичної двоплановості та образного елемента” [15, с. 12].

Дослідники метафори розглядають її як на художній засіб і аналізують її насамперед на матеріалі художньої прози. Метафоричні перенесення розглядають як спосіб творення мовної картини світу.

Як засвідчують дослідження, емоційний колорит художньої прози особливо виразно постає завдяки використанню семантико-стилістичних мовних засобів, одним із яких є метафора. О.Тищенко процес метафоризації окреслює так: людина бачить і безпосередньо відчуває предмет (чи явище) дійсності, що вже означений словом, аналізує його, порівнює з іншим і дає йому нове визначення; людина не бачить безпосередньо предмет, але в її свідомості виникає образ цього предмета, що звичайно позначений певним словом, і дає йому нове значення [17, с. 39].

Залежно від ознаки, покладеної в основу метафоричного перенесення, можна виокремити такі моделі:

І. Модель “тварина” → “людина”: 1) назва тварини → людина, подібна до цієї тварини за порівнюваними інтелектуальними здібностями, характером, особливостями поведінки, напр.: *свин, свиня, підсвинок, кобила, теличка, козел, котяра, кошеня, кицюня, бик, кінь, кобель, кляча, теля, кролик, тюлень, пес, бульдог, хорт, кабан, бегемот, змія, жаба, ластівка, сокіл, чайка, канарейка, какаду, марабу*. Пор.: *Йому було тоді неймовірно добре, і він так любив її в ту мить, але це більше любив самого себе за те, що він такий крутий самець, такий котяра...* [13, с. 30]; – *Що я маю з тобою робити. Ти ж зовсім це курча!!!* [13, с. 163]; *Відчиняє Магда, в ганчір'ї вся, і в руці ганчірка, а син, порося, накидається прямо з порога* [1, с. 133]; *Якось уранці поліз, свиня. Вже йому було десь чотирнадцять із гаком* [13, с. 198]; *І ми вже знали, що увечері прийде п'яна з сільського кафе обов'язково з якимось кобелем, і будуть вони хойдокатись по п'яниці це з годину або більше...* [13, с. 148]; *Півдня проवेशитались і врешити склеїли якраз трьох теличок* [13, с. 125]; *Гриць – тупуватий страхопуд (причому, як і кожен – вибачте на слові – бичара, свою полохливість видає за обережність)* [9, с. 71]; *Зараз, одну хвилиночку, кицюню, і все буде добре...* [11, с. 30]; *Я ще такого не бачила. Кролик якийсь, їй-богу* [1, с. 145]; – *Ого! Ну й клубок! І завжди жінка в центрі... – Та вже ж і не тільки жінка – і той підсвинок, що на неї заліз теж* [13, с. 81]; *Ти – моя жабка...* [1, с. 144]; *Соколами злетілись брати в цей край, хоча знали: нема їхньої неньки* [8, с. 18]; *А мати ластівкою кинулась до синів, вмить покляла їх на землю та й прикрила собою...* [8, с. 19]; *Правда вся гірка, моя ти канарєсчка* [1, с. 155]; *Це правда запахів. Це правда тіла. – Гірка у тебе правда, какаду* [1, с. 155]; 2) частина тіла людини → частина тіла тварини, напр.: *грива, ласти, лапи, клешні, кігті, паща, морда, писок, рилю, трищала*. Пор.: – *Погана робота, – іронізує детектив. – У вас гірша, – я нахилиюсь над ногою, щоб моя порепана морда була ближче до Пікусової* [1, с. 28]; *Рюрик трищить трищалкою, наче гримуча змія* [1, с. 11]; – *А жерти ти хочеш? У-у-у, в рилю дам! – без злості погрожую я, ведучи їх у напрямку метро* [1, с. 10]; – *Стули писок! Виведіть його звідси! – верещить Пікус охороні, яка стирчить за дверима* [1, с. 28]; *Син полку підходить до рукомильника і думає: зараз мене порве. І менеджери дивляться на нього, прикрившись ластами, і думають: о, зараз його*

порве, його порве [19, с. 147]; – Прибери свої **лапи**, я сваритися з тобою хочу! [1, с. 145]; Заткай свою смердючу **пащеку** і слухай сюди [9, с. 19]; 3) житло тварини → житло людини, напр.: *лігво, нора, конура, гніздо*. Пор.: *На обід вони всі розповзались, повертались до своїх не протоплених гнізд...* [6, с. 226]; 3 **барів** із гральними автоматами викидали останніх нічних відвідувачів, ті безтурботно підіймались і тяглися до своїх **нір**, забуваючи всі нічні програші й пригоди [7, с. 223]; *Але ти не тільки у Львові, ти ще й у лігві, чи як це назвати – у печері – чаклуна ?!* [11, с. 80]; 4) сукупність тварин → група людей, напр.: *стадо, згряя, гурт, табун*. Пор.: *Три роки тому я став поводитирем цього сумного стада* [1, с. 4]; *Вже перед самою відправкою з вузлової станції до нього впурхнула зграйка дівчат-студенток* [8, с. 22]; 5) дія людини, спрямована на тварину → дія людини, спрямована на іншу людину, напр.: *заарканити, захомутати*. Пор.: *Панночка вирішила мене захомутати, вийти заміж за іноземця – мрія кожної порядної дівчини* [4, с. 21].

II. Модель “**рослина → людина**”: 1) назва рослини або її частини → людина, схожа на відповідну рослину або подібна до неї за певними ознаками, напр.: *лілея, ягідка, лопух, дуб, дерево, огірок*. Пор.: *Не воював, не вбивав, не голодував, батьківщину не продавав, армію закосив, смертельними хворобами не хворів. Ти – огірок* [1, с. 157]; *Каже Класик: “Я до тебе ось устав, на любов твою пристав, і тебе, мою лілею, тепер навчу любитися з землею* [1, с. 143]; *І той другий – Бодьо, якого один з викладачів прозвав “дуб-дерево”* [4, с. 10]; 2) стадія розвитку рослини → стадія розвитку людини, напр.: *буяти, цвісти, квітнути, дозрівати*. Пор.: *Він – енергія юні, паросток, початок, цвітіння, сила землі* [13, с. 203]; *Життя буяло* [13, с. 139].

III. Модель “**нежива природа → людина**”: небесне тіло → оцінка стану людини в суспільстві, напр.: *зірка, сонце, комета*. Пор.: *Тепер викладає фізкультуру в якомусь інституті, але нещодавно написав книжку, типу роман, зі спортивного життя, і всі про нього заговорили знов. Одне слово – зірка* [13, с. 22].

IV. Модель “**живі істоти → нежива природа, рослини**”: частина тіла живої істоти → об’єкт неживої природи, зокрема рельєфу, напр.: *жила, рельєф, хребет*. Пор.: *– Я ж вам говорю – ніша вільна, у двохмільйонному місті жодного клубу для геїв! Це ж золота жила* [6, с. 203].

V. Модель “**фізичні характеристики предметів і речовин, фізичні процеси → людина**”: 1) просторова характеристика предмета → почуття, характер людини, напр.: *глибокий, широкий, дрібний, високий*. Пор.: *З того часу змінювались лише ціни на алкоголь, головні ж учасники, постійні клієнти, лишились при своїх ролях, кожен на своєму місці, тому й говорити про них я можу безпосередньо, з придикуванням, теплом і глибокою ненавистю* [7, с. 166]; *Глибока печаль не завадила все ж Бодьові натихатися консервою* [4, с. 25]; 2) горіння → почуття, напр.: *згасати, палати, спалахнути*. Пор.: *...а його зад абсолютно незаїманий, що свідчить про велику порядність рецидивіста Плакси або про згасання його статевої активності* [1, с. 85]; 3) фізичний процес, фізичний стан або характеристика → стан людини, напр.: *гнути, розкладатися, розпадатися*. Пор.: *Тут вони гниють, випорожнюються і щодня пожиряють свої двадцять грамів масла, а щонеділі – два натвердо зварених яйця* [19, с. 9].

VI. Модель “**створені людиною предмети, речовини, матеріали → людина**”: механізм, його характеристика, виконувана ним дія → характеристика людини за зовнішністю, особливостями характеру або поведінки, напр.: *робот, машина, автомат, фари*. Пор.: *Проходить чергова зміна караулу: теліпання автоматів і рівномірний тупіт чобіт, вервечка безнадійно стомлених **роботів** на чолі з механічним сержантом, в якого осо-ось повідлітають надміру тонкі ноги* [19, с. 8].

VII. Модель “**міфічні істоти → людина**”: *яга, демон, сатана, чорт*. Пор.: *Обивателі нявчать і кричать: “В дурку тебе, мат-перемат, ти – бестижа баба **яга**, тьху, кістяна нога, думаєш, красива як нага!?”* [1, с. 244]; *– О, **чорти**, дають! – усміхнувся в сиві вуса Петро Максимович, мій сусіда зліва* [8, с. 22].

Мовознавці стверджують, що метафорично може бути використана будь-яка частина мови [3, с. 160]. Однак процес метафоризації зводиться до транспозиції значення іменника, прикметника та дієслова. Відповідно можемо вести мову про іменникову, прикметникову та дієслівну метафору.

Іменник порівняно з іншими частинами мови передає ознаку предмета в найбільш узагальненій предметній формі. Тому іменникова метафора – це метафора-номінація, яка слугує для називання предметів навколишньої дійсності. Ознаки предмета чи явища, назва якого набуває метафоричного значення, конотації, що супроводжують слово-оболонку, відіграють найбільшу роль у процесі метафоризації [5, с. 3]. У малій прозі письменників іменникова метафора виконує не лише номінативну функцію, а й має яскраве емоційно-оцінне забарвлення. Пор.: *Григорій ледве стримався, щоби не сказати – іди подивись у дзеркало, ти, стара перезріла **шкано...*** [13, с. 130]; *Не поясниш такому **бику** дурному, що невіста Класика потребує іншого дому і що їй на шляху бутя крутому ковбаса не потрібна* [1, с. 134]; *У мене справ нерозкритих **мішок**, а я стирчу, тав ловлю та інших престарілих **пташок**, зів’ялих назавжди, навіки* [1, с. 132].

Метафоричне значення іменника найчастіше реалізується у сполученні з якісними прикметниками чи дієприкметниками, які уточнюють ознаки метафоризованих іменників. Пор.: *Детектив Пікус, **посивілий хорт**, все принохуватиметься, як до ладану – чорт, доки йтиме в аптеку по ліки* [1, с. 143]; *...це роблять на пляжах **заморські козли**, – ті, що складають пазли, лузують кросворди, грають у гольф, годинами*

сперечаються про найяскравіший гол [1, с. 139]; Олігарх приїхав із Африки ф досі живе таки з нею, невірною кобилою, але вони майже не спілкуються, сплять на різних поверхах його холодного палацу [1, с. 56]; Другим був маленький Ростик. Цей нагадував мені **велике кошеня** [13, с. 210]; Детектив Пікус – **похмурий носатий пес...** [1, с. 130]; А от я десь читав, що у жінок душі немає. – І це, стопудово, придумали мужжики, щоб із жінки зробити **роботяцу клячу** [1, с. 155]; Я – буденне тіло з порепаною стиною! З прогумованою стиною. З просмаленою стиною. Я – солом'яний бичок! **Дохлий солом'яний бичок** [1, с. 32]. – Ти, **кобель невігуляний!** Чому людям спати не даеш? [8, с. 80].

Однією з найцікавіших стилістичних фігур, яка ґрунтується на транспозиції, є дієслівна метафора. А. Єфімов зазначає: “Будучи присудком, і взагалі центром, який організовує фразу, дієслово, вжите метафорично, часто тягне за собою метафоризацію інших, пов'язаних із ним слів” [18, с. 234]. Особливу експресивність дієслова дослідники пояснюють багатством і багатозначністю його семантичної структури. Н. Д. Арутюнова говорить, що фокусом метафори є не іменник з конкретним значенням, а ознакове слово. Метафора створюється через предикацію основному суб'єктові ознак допоміжного суб'єкта [5]. Дослідниця наголошує на провідній ролі дієслова в процесі метафоризації, оскільки функцію предикації найчастіше виконує саме ця частина мови.

Дієслівна метафора, ужита у творчості письменників ХХІ ст., виражає активну ознаку предмета, його динаміку і передає інформацію про процесуальність, змінність та діяльність. Напр.: *Він – енергія юні, паросток, початок, цвітіння, сила землі* [13, с. 203]; *Життя буюло* [13, с. 139].

З погляду семантичного наповнення цікавими є метафори *кам'яний, закам'яніти, скам'яніти*, які реалізують заперечну семантику. напр.: *Тимко скам'янів вражений* [9, с. 29]. Мотиваційною ознакою такого метафоричного перенесення слугує нерухомість, холодність каменю, з яким асоціюють нерухомість людини під впливом якого-небудь сильного враження, переживання.

Увиразнювальну функцію виконують фразеологічні метафоричні перенесення, напр.: *стріляні горобці, ловити тав*. Пор.: *Бо ж усі без винятку були зухами і стріляними горобцями на другому році служби* [19, с. 38]; *У мене справ нерозкритих мішок, а я стирчу, тав ловлю та інших престарілих пташок, зів'ялих назавжди, навіки* [1, с. 132]. Створені в поезії, Біблії, образній прозі, вони дістали широке розповсюдження і стали відомими всім. Використання фразеологічних метафор допомагає образно змалювати й об'єктивну дійсність і зображуваних персонажів.

Отже, у творчості письменників постмодерного періоду метафора виконує номінативну й еміційно-експресивну функції й допомагає створити та передати колорит зображуваного явища. Метафора як різновид вторинної номінації являє собою складне й багатогранне явище, яке відображає змінну багатообразну пізнавальну діяльність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антипович Т. Тіло і доля / Т. Антипович. – К.: Факт, 2008. – 160 с. – (Сер. “Exception excipiens”).
2. Арутюнова Н.Д. Языковая метафора (синтаксис и лексика) / Н.Д. Арутюнова // Лингвистика и поэтика. – М.: Наука, 1979. – С. 147 – 173.
3. Блэк М. Метафора / Макс Блэк // Теория метафоры: сборник: пер. с англ., фр., нем., исп., польск. яз. / общ. ред. Н.Д. Арутюновой и М. А. Журиной. – М.: Прогресс, 1990. – С. 153-172.
4. Винничук Ю. Груші в тісті / Ю. Винничук. – Львів: ЛА “Піраміда”, – 2010. – 288 с.
5. Дацишин Х. Морфологічний і синтаксичний принцип структурної класифікації метафор у політичному дискурсі / Х. Дацишин. – Режим доступу: http://www.franko.lviv.ua/faculty/jur/Internet/PART-6_12.htm
6. Жадан С.В. Бік Мак та інші історії: книга вибраних оповідань / С. В. Жадан; худож.-оформлювач О. Г. Жуков. – Харків: Фоліо, 2011. – 314 с. (Графіті).
7. Жадан С.В. Гімн демократичної молоді / С.В. Жадан; худож.-оформлювач І. В. Осіпов. – Харків: Фоліо, 2011. – 233 с. (Графіті).
8. Забарний О.В. Калинова сповідь. Проза / О.В. Забарний. – К., 2010. – 94 с.
9. Іздрик Ю. Таке / Ю. Іздрик. – Харків: Вид-во “Клуб сімейного дозвілля”, 2010. – 268 с.
10. Ільченко О.А. Метафоричні словосполучення в мові української преси ХХІ ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / О.А. Ільченко. – Харків – 2012. – 20 с.

11. Ірванець О.В. Загальний аналіз: оповідання, повість / О.В. Ірванець; худож.-оформлювач О.М. Артеменко. – Харків: Фоліо, 2010. – 219 с. (Графіті).
12. Мацько ЛІ. Риторика: навчальний посібник / ЛІ. Мацько, О.М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 311 с.
13. Покальчук Ю.В. Анатомія гріха / Ю.В. Покальчук; худож.-оформлювач С. І. Правдюк. – Харків: Фоліо, 2008. – 251 с. (Графіті).
14. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: підруч. / О.Д. Пономарів. – К.: Либідь, 1992. – 247 с.
15. Складарская Г.Н. Метафора в системі мови / Г.Н. Складарская. – СПб.: Наука, 1993. – 146 с.
16. Словник української мови: в 11-ти т. – К., 1970-1980.
17. Тищенко О.М. Метафора Євгена Маланюка (семантично-функціональний аспект): [монографія] / О.М. Тищенко; НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. – К., 2004. – 141 с.
18. Тошович Бранко. Структура глагольної метафори / Бранко Тошович // *Stylistyka slowianska*. – Opole, 1998. – Т. VII. – С. 228-255.
19. Трициліндровий двигун любові / Ю.Андрухович; Л.Дереш; С.Жадан; худож.-оформлювач О.Г. Жуков. – Харків: Фоліо, 2008. – 219 с. – (Графіті).

УДК 811.161.2'256'413.572

ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ СИТУАТИВНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ТА ВЛАСНЕ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТИПІВ КОНОТАЦІЇ В ІНТИМНИХ ЛИСТАХ ІВАНА ФРАНКА ДО ОЛЬГИ РОШКЕВИЧ

Сабліна С.В., к. філол. н., доцент, Стрюк Т.В., студент

Запорізький національний університет

На підставі сучасних досліджень із проблем ситуативно-конотативного уживання мовних одиниць здійснено аналіз тих індивідуально-авторських рис, які уживаються в інтимних листах І.Франка до О.Рошкевич.

Ключові слова: епістолярій, звертання, конотація, експресія, алітерація, суфікси суб'єктивної оцінки, контекст.

Сабліна С.В., Стрюк Т.В. СРЕДСТВА ВЫРАЖЕНИЯ СИТУАТИВНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И СОБСТВЕННО ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ТИПОВ КОННОТАЦИЙ В ИНТИМНЫХ ПИСЬМАХ ИВАНА ФРАНКА К ОЛЬГЕ РОШКЕВИЧ / Запорожский национальный университет, Украина.

На основании современных исследований из проблем ситуативно-конотативного использования единиц языка выполнен анализ тех индивидуально-авторских особенностей, которые отличают интимные письма И.Франка к О.Рошкевич.

Ключевые слова: эпистолярный, обращение, коннотация, экспрессия, аллитерация, суффиксы субъективной оценки, контекст.

Sablina S.V., Stryuk S.V. MEANS OF CONNOTATIONS IN INTIMATE LETTERS TO OLGA ROSHKEVYCH FROM FRANKO / Zaporizhzhya State University, Ukraine.

Based on modern research on the problems of situation-connotative use of language units by analysis of the individual copyright rice that were used in intimate letters to O.Roshkevych from Franko.

Keywords: correspondence, appeal, connotation, expression, alliteration, suffixes subjective rating, context.

Лінгвістами епістолярій І.Франка ще вивчається: є вже словники-показчики етикетних формул у листуванні письменника (Н.Журавльова), здійснено загальний огляд мови листів (К.Ленець). Тим часом існує потреба з'ясувати ті мовні особливості листів Івана Франка, що мають конотативне значення. Зауважимо, що найповніше конотації розкриваються у приватних, інтимних листах. Тому нашу увагу привернули листи, адресовані Ользі Рошкевич, першій коханій жінці поета. Тридцять вісім листів до неї містять різні типи конотацій, які ще не були предметом опису лінгвістичної науки.